

Bijlage 1: voorbeelden van domeinoverstijgende samenwerking

Enkele voorbeelden

Ede, Dongen en Hollandsche Veld

In de gemeenten Ede, Dongen en Hollandsche Veld werken zorgverzekeraars, zorgkantoren, gemeenten en zorgaanbieder(s) onder de noemer 'experiment domeinoverstijgend werken' samen om ervoor te zorgen dat kwetsbare ouderen (en hun naasten) langer op een kwalitatief goede wijze het leven kunnen blijven leven zoals ze dat willen in hun eigen vertrouwde omgeving. Eén professional is als 'arrangeur' (ook wel leefcoach) verantwoordelijk voor het organiseren van alle ondersteuning- en zorg van de oudere. Om dat te kunnen doen verlenen de gemeenten de zorgverzekeraar mandaat aan de arrangeur om zowel voor de Zvw (wijkverpleging) als de Wmo te kunnen optreden. De arrangeur trekt nauw op met de oudere, vertaalt diens wensen in een concreet aanbod, treedt preventief op, kijkt waar ondersteuning en zorg uit de Zvw en Wmo kunnen worden gecombineerd en maakt gebruik van informele ondersteuning. De arrangeur denkt met de kwetsbare oudere en diens naasten mee en maakt het minder lastig om samenhang in de ondersteuning en zorg te organiseren. In Hollandscheveld speelt de dorpscorporatie een belangrijke rol: eerst vragen met vrijwilligers zien op te lossen, dan pas via de arrangeur professionele zorg. De arrangeur kan rechtstreeks ingezet worden vanuit Zvw en Wmo.

Deze initiatieven zijn van de grond gekomen door veel inzet en energie door de betrokken partijen. Daarnaast heb ik toegezegd dat de betreffende gemeenten een extra compensatie kunnen krijgen, indien uit de evaluatie naar voren komt dat het 'experiment' effectief is en aantoonbaar is gemaakt dat de betreffende gemeente meer kosten heeft gemaakt. Dit heb ik gedaan omdat de betrokken zorgkantoren niet financieel bij kunnen dragen aan deze experimenten, terwijl het beoogde effect is dat cliënten op een later moment de Wlz instromen.

Social Trials dementie

Bij de aanpak van dementie ligt op dit moment de nadruk op zorg vanuit het medische domein. In de praktijk blijken mensen (gedurende een groot deel van hun ziekteproces) veel meer gebaat bij hulp vanuit het sociale of psychosociale domein. Door bijvoorbeeld mantelzorgers te ondersteunen, het inzetten van vertrouwenspersonen of begeleiding door vrijwilligers wordt het beroep op zorg (bv. verpleeghuis) uitgesteld. Tegelijk wordt de kwaliteit van leven verbeterd. In de social trials wordt hiermee geëxperimenteerd.

Naar aanleiding van de motie van het lid Bergkamp¹ heb ik het mogelijk gemaakt dat er aanvullende financiering beschikbaar is gesteld om de social trials vorm te geven. Deze trials zijn als experiment vormgegeven en worden niet op de reguliere wijze bekostigd. De structurele bekostiging van deze experimenten is daarmee nog niet geregeld.

PlusWonen

Plus Wonen is een woonconcept van DSW Zorgverzekeraar, zorgaanbieders en gemeenten. Het model wordt nu ingezet in Schiedam, Vlaardingen, Maassluis en Lansingerland. Via PlusWonen wordt individuele begeleiding, ondersteuning bij maaltijden en hulp met de dagelijkse activiteiten aan huis georganiseerd voor oudere inwoners. De kracht van PlusWonen zit in het bieden van één pakket van ondersteuning en zorg voor ouderen die in eigen (aanleun)woningen wonen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten die het nabijgelegen verpleeghuis biedt.

Wlz-uitvoerder DSW wil in samenwerking met de gemeente een soortgelijk initiatief uitbreiden naar reguliere appartementencomplexen, waarbij er geen mogelijkheid is om gebruik te maken van de

¹ Kamerstuk 34 775 XVI, nr. 88

faciliteiten van een verpleeghuis. Omdat zij hier niet financieel aan bij kunnen dragen komen de plannen voor uitbreiding nauwelijks van de grond.

Regionale Coördinatiefuncties tijdelijk verblijf

Zoals ik in mijn voortgangsrapportage Langer Thuis en in mijn brief over de aanpak van de wachtlijsten in de langdurige zorg² heb aangegeven is in 2017 gestart met het opzetten van een landelijk dekkend netwerk van regionale coördinatiefuncties eerstelijnsverblijf (ELV).³ Om zorgprofessionals inzicht te geven in de beschikbare capaciteit ELV en hen te ondersteunen bij het snel vinden van een beschikbaar bed. Inmiddels werken de meeste coördinatiefuncties voor een breder palet aan vormen van ongepland tijdelijk verblijf, waaronder ook Wlz-crisisplekken. Een coördinatiefunctie kan ervoor zorgen dat zwaardere en duurdere zorg voorkomen wordt. Door ondersteuning en zorg in de thuissituatie eerder op te schalen of eerder te interveniëren en beter samen te werken in de wijk kan opname in Wlz worden voorkomen of worden uitgesteld. Zorgkantoren kunnen hier momenteel niet aan bijdragen.

Als de inkopende partijen afspraken kunnen maken over het verdelen van de baten en lasten van een coördinatiefunctie, dan kan er een impuls gegeven worden aan de samenwerking in de regio.

² Kamerstuk 31 765, nr. 453

³ "Voortgangsrapportage langer thuis", Kamerstuk 31 765, nr. 425